

بازیافت در ایران

در ایران در حالی که ایرانی‌ها با میانگین سرانه ۷۰۰ گرم، ۴۰ هزار تن زباله در روز تولید می‌کنند، کمتر از ۵ درصد زباله‌ها به چرخه استفاده برمی‌گردد. کشور ایران از نظر سرانه تولید زباله کمی با نرم‌های جهانی فاصله دارد و از یزد که سرانه تولید روزانه زباله‌اش ۵۰۰ گرم است تا اهواز که این سرانه به ۱۱۰۰ گرم می‌رسد متغیر است، سرانه تولید زباله در مشهد هم ۶۳ گرم در روز است.

همچنین برای تولید یک تن کاغذ باید ۱۷ اصله درخت قطع شود که کار تفکیک و بازیافت زباله در حال حاضر از قطع ۱۷۰۰ اصله درخت در روز جلوگیری و در سال نیز از قطع ۶۲

هزار و ۵۰۰ اصله درخت جلوگیری و از وارد آمدن خسارتی جبران‌ناپذیر به محیط زیست پیشگیری می‌کند.

در بخش پسماندهای صنعتی به علت توجه‌پذیری اقتصادی تا حدودی موفق بوده‌ایم ولی در پسماندهای پزشکی که سه برابر نرم جهانی تولید داریم به دلیل عدم تفکیک مناسب از مبدأ نتوانسته‌ایم کار سودمندی انجام دهیم. از نخاله‌های ساختمانی در برخی کشورها برای ساخت المان‌ها و نمادهای شهری استفاده می‌شود و همچنین از سنگ‌ریزه‌ها برای سنگ‌فرش حاشیه پارک‌ها بهره می‌برند و استفاده به این صورت در کشور ما هنوز خیلی رایج نشده است.

بخش دوم

هزینه دفن زباله در مشهد ۳/۶ میلیارد

دفن هر کیلو زباله ۵۰ تومان هزینه در بردارد و در صورتی که این میزان زباله که به صورت روزانه بازیافت و از دفن آن جلوگیری می‌شود را به چرخه دفن وارد کنیم روزانه حدود ۱۰ میلیون تومان هزینه به هزینه‌های دفن زباله‌های مشهد اضافه خواهد شد که در طول سال رقمی حدود سه میلیارد و ۶۵۰ هزار تومان می‌شود.

تفکیک زباله در منزل به ازای هر کیلو زباله فقط ۲۰ ثانیه زمان می‌برد که اگر سرانه ۶۳۰ گرم زباله هر خانوار را با توجه به سرانه جمعیتی ۳/۲ نفر در مشهد، حساب کنیم تفکیک زباله در هر خانوار حدود یک دقیقه زمان می‌برد و در صورتی که شهروندان روزی فقط یک دقیقه وقت به تفکیک زباله اختصاص دهند، خواهیم دید که چه اتفاقات خوشایندی در حوزه اقتصادی کشورمان رقم می‌خورد که بخشی از آمار و ارقام آن بیان شد.

بخش چهارم

نقش مدیریت شهری در تفکیک و بازیافت زباله‌ها ۹۳ درصد

در کشور یونان و در شهر آتن با وجود ایجاد زیرساخت‌های فراوان در بحث بازیافت زباله حدود ۱۵ سال عقب‌تر از سایر کشورهای اتحادیه است. جداسازی زباله برای مردم یونان چندان مهم نبوده و دولت می‌کوشد تا با تشویق شهروندان، خود را به استانداردهای اروپایی برساند، در نتیجه این روند، آتن، پایتخت این کشور در حال حاضر با بحران مدیریت زباله به دلیل نبود روش‌های جایگزین روبه‌روست.

متوسط جهانی تولید پسماند رقمی برابر ۲۹۲ کیلوگرم است، سرانه تولید پسماند در کلان‌شهرهای کشورمان ۸۰۰ کیلوگرم است بر اساس برخی آمارهای ارائه شده تنها ۸ درصد کل پسماندها بازیافت می‌شود که در مقایسه با دیگر کشورها و به نسبت جمعیت و سرانه تولید پسماند رقم قابل قبولی نیست و به نظر می‌رسد اساس مشکل بازیافت در ایران ریشه در مشکلات فرهنگی و عدم توجه به تفکیک مناسب از محل دارد.

بخش اول

مشهد و زباله‌های خشک

روزانه بین ۱۸۰۰ تا ۲۰۰۰ تن زباله در مشهد تولید می‌شود که ۳۰ درصد این زباله‌ها را زباله‌های خشک تشکیل می‌دهند که پس از جداسازی برخی مواد مثل چوب و پارچه، در نهایت ۲۰ درصد زباله‌های باقیمانده قابل بازیافت خواهد بود.

نگاهی به آمار زباله‌های خشک نشان می‌دهد ۱۰۰ تن از این زباله‌ها را کاغذ و کارتن تشکیل می‌دهد که به صورت میانگین سهم هر کدام ۵۰ تن است، در بین زباله‌های خشک بیشترین سهم پس از کاغذ و کارتن به نان خشک و پلاستیک تعلق دارد که سهم هر کدام از این دو نیز ۱۱ درصد است، سه درصد از زباله‌های خشک شهر مشهد شیشه، سه درصد ظروف یک‌بار مصرف، چهار درصد انواع حلب، پنج درصد ظروف پت و الباقی مربوط به ظروف برنجی، آلومینیوم، چدن و برخی زباله‌های خشک دیگر است.

بخش سوم

ارزش اقتصادی بازیافت زباله‌ها ۴۰ درصد

در یک فرایند تریق پلاستیک با فروش مستقیم و بدون واسطه متوسط سود فروش نقدی ۲۰ تا ۳۰ درصد است که در صورت فروش یک‌ساله این سود تا ۴۰ درصد خواهد بود، در صورت تحقق این پروژه سود یک دوره کامل (۲۴ ماهه) حداقل ۲۰۰ میلیارد تومان تخمین زده می‌شود.

ارزان‌ترین ماده پلاستیک است که خامش کیلویی ۵۰۰ تومان خرید و فروش می‌شود و همین ماده پس از تولید دوباره کیلویی حداقل سه هزار و ۵۰۰ تومان خرید و فروش می‌شود و در صورتی که ارزش افزوده آن را حساب کنیم روزانه ۹۷۵ میلیون تومان می‌شود. ارزش مواد بازیافتی در سال نیز ۳۵۵ میلیارد تومان است که در صورتی که این رقم را به ارقام قبلی اضافه کنیم رقمی بیش از ۴۱۰ میلیارد هزار تومان در سال ارزش اقتصادی تفکیک زباله‌ها خواهد شد این رقم نشان می‌دهد ارزش این زباله‌ها هفت برابر می‌شود که شش برابر ارزش مواد خام و یک برابر ارزش افزوده آن است و همین آمار و ارقام باعث شده تا امروز از زباله به عنوان طلای کثیف یاد شود.

اشتغال مستقیم در بحث تفکیک زباله به ازای هر تن مواد بازیافتی شش نفر است و در حال حاضر هزار و ۸۳ نفر نیز به صورت مستقیم از این طریق مشغول به کار در مشهد شده‌اند.

